

A Fővárosi Ítéltábla a 399. sz. Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperes neve (.....) felperesnek, a dr. Moravcsik Krisztina ügyvéd (.....) által képviselt, (.....) alperes ellen taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2011. január 11-én kelt 10.G.40.097/2010/10. számú ítélete ellen, a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperesi gazdasági társaságnak a felperes és volt házastársa 50-50%-os tulajdonosa volt, majd a felperes volt házastársa a teljes 50% tulajdoni illetőségét, míg a felperes az 50%-os üzletrészből 40%-os üzletrészt átruházottnevű gyermekükre, aki felperes mellett egyúttal másik ügyvezetője lett alperesnek.

A társaság 2010. május 4-én - a tagok 100%-os jelenléte mellett - taggyűlést tartott nyolc napirendi ponttal. Az első napirend a társaság 2009. évi számviteli törvény szerinti beszámolójának elfogadása volt, illetve döntés az adózott eredmény felhasználásáról, a második az adózott nyereség felosztása a társasági szerződés kilencedik pontjában meghatározott aránytól való eltérési igény szerint, a kisebbségi tag javára 50%-50%-os mértékben. A napirend elfogadása után a taggyűlés igen szavazatával, felperes ellenszavazatával az 1/2010. (05.04.) számú határozatával az alperesi társaság 2009. évi számviteli törvény szerinti beszámolóját elfogadta, azzal, az árbevétel az előző évhez képest 37.196.000 forinttal nőtt, az üzemi tevékenységből származó bevétel eredménye 20.216.000

forinttal, a mérleg szerinti eredmény pedig 21.482.000 forinttal. A társaság taggyűlése a 2/2010. (05.04.) számú határozatávalnem, valamint felperes neve igen szavazata mellett nem fogadta el a társasági szerződés kilencedik pontjában foglaltaktól való eltérésre tett javaslatot, valamint úgy döntött, hogy az adózott eredményből a társaság osztalékot nem fizet. A társaság 3/2010., 4/2010., és 5/2010. szám alatt további határozatokat hozott.

A felperes a 2010. június 2. napján az elsőfokú bírósághoz benyújtott keresetében az alperesi társaság taggyűlése 1/2010. (05. 04.), illetve 2/2010. (05. 04.) határozatai hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a 1/2010. számú határozat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 18.§, 19.§-ába, és 4.§ (2) és (3) bekezdésébe ütközött. Utalt arra, korábban ellenőrizte a könyvelést, bizonyos számlákat kiemelt, megállapította azok fiktív voltát. Hivatkozott arra, az éves beszámolót azért nem szavazta meg, mert a kiadási oldalon feltüntetett költségek mértéke indokolatlan és elfogadhatatlan volt. A beszámoló az alperesi társaság tényleges pénzügyi helyzetéről megbízható, valós képet nem tartalmazott. A 2/2010. (05. 04.) számú határozat hatályon kívül helyezését a Gt. 132.§ (1) bekezdésére és a Ptk. 5.§ (2) bekezdésére hivatkozva kérte. Utalt arra, a társasági szerződés 9. pontja szerint az eredmény tartalékolásának, illetve a felosztásra kerülő arányának meghatározásánál alapvető szempontként kell kezelni a tagok érdekeltségét biztosító törzsbetét-arányos felosztást. Ezzel szemben a 90%-os szavazati joggal rendelkező tag a mérleg szerint 69.389.000 forint ténylegesen rendelkezésre álló pénzeszköz ellenére úgy döntött, osztalékot nem fizet, azt az eredménytartalék mellett megtartja saját maga részére. Álláspontja szerint az osztalékfizetés megtagadása joggal való visszaélést valósított meg, felperes kisebbségi érdekeit sértette.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, a határozatok nem jogszabályba ütközők, a felperes által kiemelt számlák mögött tényleges, polgári jogi szerződések voltak, a kiadások dokumentáltak. Vitatta, hogy a könyvvitel, illetve a beszámoló alapjául szolgáló ügyletek a jelen perben vizsgálhatók lennének. Az osztalékfizetés tekintetében hangsúlyozta, csak egy lehetőség, akkor, ha arra pénzügyi fedezet van, de a társaság szabad döntése, fizet-e osztalékot vagy sem. A társaságnak volt likvid pénzeszköze, de rendkívül magas készpénzforgalommal, így a társaság többségi tulajdonosa a társaság likviditásának megőrzése érdekében döntött akként, a társaság nem fizet osztalékot.

Az elsőfokú bíróság a 2011. január 11-én kelt 10.G.40.097/2010/10. számú ítéletével a keresetet elutasította a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 45.§ (1), (2) és (3) bekezdésére, 46.§ (2) bekezdésére, a Gt. 132.§-ára, a Ptk. 5.§-ára, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 18.§, 19.§-ára utalva, s kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek bruttó 25.000 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásában kifejtette, a felperes akkor támadhatja meg a társaság határozatát, ha maga a határozat jogszabályba vagy a társasági szerződésbe ütközik. Az 1/2010. számú határozat tekintetében utalt arra, ellenkező bírósági határozat hiányában a mérleg alapjául szolgáló szerződések teljesítését valós gazdasági eseménynek kell elfogadni. Felperesnek a társaság polgári jogi szerződéseit kellett volna megtámadnia, de ezek hiányában a számlák fiktív jellegére nem hivatkozhat. Ekként, önmagában a mérleg elfogadása nem minősül jogszabályba, illetve társasági szerződésbe ütközőnek. A mérleg elfogadására szabályszerűen összehívott és lefolytatott taggyűlésen került sor, a mérleg valódisága a jelen perben nem volt vizsgálható. A 2/2010. számú határozattal kapcsolatban az elsőfokú bíróság ugyancsak utalt arra, az is egy gazdasági döntés volt a társaság részéről, mely nem ütközött a társasági szerződés 9. pontjába, s a Gt. 132.§ (1) bekezdésébe sem, nem valósított meg joggal való visszaélést. A társaság tagjai döntenek az adózott eredmény felhasználásáról, ez kizárólag gazdasági döntés, mely adott esetben az is lehet, hogy a társaság nem fizet osztalékot. Így a kereset elutasításának volt helye, s szükségtelen volt a felperes bizonyítási indítványa a társaság alkalmazottai tanúkénti meghallgatása, s igazságügyi könyvszakértő kirendelése a számlák valódiságát illetően. Az elsőfokú bíróság a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet felhívása mellett kötelezte a pereszes felperest alperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. Kérte annak hatályon kívül helyezését, hivatkozva arra, az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozta meg a határozatát. Szakértői bizonyítást igényelt volna, hogy az éves mérleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 4.§ (2), (3) bekezdésének megfelelő megbízható és valós összképet adott-e az alperesi társaság pénzügyi helyzetéről. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasította, s noha büntetőeljárás is folyamatban van, az eljárást nem függesztette fel. A fellebbezés részletes indokolásában felperes kifejtette a számviteli törvény megsértésével kapcsolatos álláspontját, eseti döntéseket sorolt fel, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 163.§, 166.§-ai megsértésével hozott határozatot. A bizonyítási eljárást nem folytatta le. Utalt a Pp. 201.§ és 206.§-ához kapcsolódó gyakorlatra, illetve ebben a körben is eseti döntéseket hívott fel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a tényállás feltárása hiánya miatt felülbírálatra nem alkalmas, ezért kérte annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságot a bizonyítási eljárás lefolytatására utasítani.

Változatlanul kifogásolta az osztalék fizetését elvető határozatot is, visszaélésszerű joggyakorlására hivatkozva.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Utalt arra, a társaság döntését képezte az eredmény felhasználása, a társaság folyamatos működtetése, finanszírozása indokoltá tette a

tartalék képzését. A társaság könyvelését az adóhatóság is ellenőrizte. A társaság csak egyszer fizetett osztalékot fennállása alatt.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 45.§ (1) bekezdése kimondja, a gazdasági társaság bármely tagja kérheti a társaság szervei által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát arra hivatkozással, hogy a határozat e törvény, vagy más jogszabály rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütközik.

Az alperesi társaság két határozatát támadta felperes. Az egyik az osztalék fizetésének elmaradására, a másik a mérleg beszámoló elfogadására vonatkozott.

A Ptk. 5.§ (2) bekezdése szerint joggal való visszaélésnek minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, különösen, ha a nemzetgazdaság megkárosítására, a személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására vagy illetéktelen előnyök szerzésére vezetne.

A Gt. 132.§ (1) bekezdése szerint a tagot a társaságnak a 131. § (1) bekezdése szerint felosztható és a taggyűlés által felosztani rendelt, a számviteli törvény szerint meghatározott tárgyévi adózott eredményéből, illetve a szabad eredménytartalékkal kiegészített tárgyévi adózott eredményéből arányos hányad (osztalék) illeti meg.

Az osztalékfizetés tehát kizárólagos taggyűlési hatáskörű, amelynek kérdésében a tagok a határozathozatal rendje szerint juttathatják kifejezésre véleményüket. A szavazati jog gyakorlása, illetve a többségi szavazati jog gyakorlása tehát a tagot a törvényben és enne alapján a társaság alapokmányában (alapító okirat) meghatározott joggyakorlásnak minősül, e körben a joggal való visszaélés (visszaélésszerű joggyakorlás) nem értelmezhető.

A fenti jogszabályi rendelkezések összevetése kapcsán az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a 2/2010. számú határozat egy gazdasági döntés volt, mely sem a társasági szerződésbe, sem a Gt. 132.§ (1) bekezdésébe, sem a Ptk. 5.§-ába nem ütközött. A társasági határozat hatályon kívül helyezése iránti perben nem vizsgálható a társaság készpénzforgalma, a készpénzigénye, az eredmény felhasználásának mikéntje.

A beszámolóval kapcsolatos 1/2010. számú határozat tekintetében abból kell kiindulni, a Gt. 141.§ (2) bekezdés a) pontja határozottan megjelöli a taggyűlés hatáskörét, vagyis azt a kérdést, „napirendet” amelyről a taggyűlésnek döntenie kell, ez pedig: a „számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása”. E körben tehát - hasonlóan az előbbiekhöz - a tagok a határozathozatal rendje szerint, az őket megillető szavazatok útján fejthetik ki véleményüket, a beszámolót elvető tagok „nem” szavazattal, az azt elfogadók „igen” szavazattal. Nem tartozhat ugyanakkor e napirendi pont alá a társaság könyvvezetésének, a különböző pénzügyi műveleteknek, az azok mögött lévő jogügyleteknek, teljesítéseknek, az esetleges teljesítések hiányának vizsgálata, mert az a beszámoló elfogadásán túlmutató, e határozathozatal keretében nem vizsgálható kérdés.

Kétségtelen, hogy a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2.§ bekezdése szerint a beszámolónak megbízható és valós összképet kell adnia a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről, (eszközeiről és forrásairól) pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményeiről. Ha a tag úgy ítéli meg, a beszámoló e feltételeknek nem felel meg, akkor a véleményét szavazatával kifejezheti. Felperes tagi jogaival élve nem szavazta meg a beszámoló elfogadását. A taggyűlési határozat azonban nem önmagában a beszámoló elfogadása miatt volt álláspontja szerint jogszabálysértő, a mögötte lévő egyes teljesítések elmaradása, valótlansága miatt, amely azonban a kifejtettek szerint a jelen per tárgyát nem képezhetik, amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan utalt.

Bár nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a felperesnek a társaság egyedi polgári jogi szerződéseit kellett volna megtámadnia, de érdemben helytálló az elsőfokú bíróság ítélete. A jelen napirend tárgyában hozott társasági határozat felülvizsgálata iránti perben a társaság megkötött polgári jogi szerződéseinek esetleges érvénytelensége nem volt vizsgálható.

Ebben a körben azonban a Fővárosi Ítéltábla ismételten utal arra, a társaság által megkötött szerződések teljesítésének megtörténte, illetve a szerződések esetleges érvénytelensége nem lehet tárgya a társasági határozat felülvizsgálata iránti pernek, a támadott határozat jogsértő volta tehát a keresetben írt okból nem volt vizsgálható és megállapítható. Ennek folytán az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes bizonyítási indítványait, s helytálló e tekintetben is az elutasító határozata.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - a fenti indokolásbeli módosítással - helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése, és a 239.§-a folytán kötelezte az alaptalanul fellebbező felperest a pernyertes alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdése, (3) és (5) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásban megállapított ügyvédi munkadíj figyelembevételével, a másodfokú eljárási költség - a képviselettel kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj - megfizetésére.

Budapest, 2012. március 23.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Gesztesi Diana
írnok